

Oglasi, preporučeni su
 tiskanje i izdavanje se smatraju
 običajom čestita ili po dogovoru.

Nerzi za predboje, oglašje i
 kupa se napusticom ili polo-
 žnjom pošt. Medicince u Boču
 na administrativna lista u Puli.

Kad naručite vaša točno
 naznači ime, prezime i najbliži
 pošta predbojnika.

Tko list na vrijeme se prima,
 neka to javi odgovarajućem u
 stvarnom pismu, sa kojim se
 ne plaća postarina, ako se izvama
 naplaćuje reklamacije.

Članovni račun br. 247.249.

Telefoni izdavača broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Izlazi svakog utorka i petka
 u podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju,
 nepodpisani nećakaju, a ne-
 frankirani neprimaju.

Prisplata za postarinom stoji
 12 K u obće, na godinu
 6 K za seljaka, 3 K za
 31 K 6 --, odu, 3 -- na
 pol godine.

Izvan carine, više postarina.

Pojedini broj stoji 10 K. Koli u
 Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
 Glinia br. 5 te prima sličice
 oman nevjepje i izvika svaki dan
 od 11--12 sati prije podne.

„Slogom raspa male stvari, a Slogom sve pokvari“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavačelj Stjepo Givič. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
 za Istru

Zemljaku N. N.

Pred par dana primio je naš zastupnik dr. Laginja pismo iz Pule, podpisano „Vaš vjerni zemljak N. N.“

Taj vjerni zemljak piše u tom pismu kao „na medalji“, na kojoj bi s jedne strane bio Laginja anđjel božji, a na drugoj opet isti Laginja kao da bi bio vrag, potari ga sveti krs.

Nego to je stvar privatna; mi znamo, da se naš zastupnik neponosi, ako mu tko broji što je učinio dobra, niži se baš ne grize, ako mu tko broji što je učinio zla. Svaki je onakov, kakova ga je Bog dao, a čovjeku se budi koliko pravo suđi tekar po svoje njegove smrti, kad već znaš, da te nemože ni pogledati ni zamlatiti.

Mi se osvrtno na ono pismo radi drugih stvari što su u njem.

U tom listu naime još stoji pisano ovako: „Nego Vi znate dobro šta je internacionalni i šta je nacional. Dakle nebudite (ovdje je grda riječ) nacional nego učinite kao čovjek mudri. Kako imademo mnogo mudraci-socialisti pa će biti za mnogo i mnogo bolje i ljepše za svih nas i toliko i za Vas. Vi biste morali toliko na lepi način se izpuniti (valjda je htio reći: kaniti se) tog vašeg nacionalnoga paragrafa, a združili Hrvate sve u jednu federaciju internacionalnu, pa će biti i Vama bolje i nama, a ne tako da se grizete, jer Boga mi moga, Vi nećete dobiti Talijance, a imati ćete dosta grieti sa socialismom ovdje u Puli; al to Vam samo govorim, da Vam je bolje uhvatiti se tvrdjega panja, nego li mekanoga“.

Tako piše taj zemljak N. N.

Vidimo, a znamo i od drugih prilika, da su mnogim našim ljudem misli u pogledu naše narodne politike prilično mutne, zato uzimamo priliku ovog lista, da sa svoje strane razbistriamo radnikom našega jezika, kako stvari stoje.

Dakle radnik hoće, da se naš dr. Laginja kani nacionalnoga paragrafa, a da se primi internacionalnoga, a malo napred hoće; da dr. Laginja združi „sve Hrvate u jednu federaciju internacionalnu“. To jedno i drugo ujedno nije moguće; jer ako hoćeš da se Laginja okani nacionalizma, a da se prime internacionalizma, to bi Laginja morao reći od prilike ovako: „Ljudi, ja sam doistine po jeziku i narodnosti svojji Hrvat, ali za me je to svejedno kao da i nisam; ja neću najprije gledati za svoj narod, koj najviše trpi, nego ću raditi za sve ljude i neću gledati, jes li Talijanac ili Englez ili Turčin ili Kinez“. Ako pak hoćeš, da Laginja združi sve Hrvate u Puli u jednu federaciju internacionalnu, onda bi on morao

reći: „Ljudi, svi koji ste ovdje hrvatskoga ili slovinskoga jezika združite se u jednu federaciju internacionalnu; stanite posebice, neka Talijani budu za se a Hrvati za se“. Ali kad bi to učinio, onda on nebi bio internacional, jer tako razdijeljeni socialisti već nisu međunarodni, nego su podijeljeni po narodnostih kojim pripadaju. Da se tako učini, skočili bi drugi socialisti na nas, da smo jim vojsku razbili i da svi oni radnici, koji su se združili u hrvatsku internacionalnu federaciju, već nisu pravi socialisti.

Mislimo, da govorimo dosta bistro, a koliko mi ne, još će vrieme više razbistriti glave onim našim, koji se danas brojje u socialiste, neznajući pravo tko jih vodi i kamo jih vodi.

Dakle, ostanite vi liepo i nadalje u Vašej federaciji, koja Vam obećuje korist od komuna, banje od komuna, špital za breke od komuna sve manje djela, a sve više plaće i takovih liepih stvari, koje mi Hrvati nemožemo obećati, jer znamo, da za naših zubi toga ne bude toliko.

Jeste li se zastitili, pak nećete da ostanete u onoj federaciji, nego hoćete da ućinite svoju hrvatsku? E pa dobro! Onda se odcjepajte od sadašnje federacije, pak stupite opeta u veliki narodni tabor hrvatski. Tamo se neobećuje Bog zna što, ali tamo se radi, koliko se može, za sve redove puka.

Ali mi nacionalni Hrvati ostajemo pri svojem. Zašto? Zato, jer najprije moramo doći do svojih pravica, koje imaju drugi narodi u državi, pa kada budemo dobili te pravice, onda ćemo gledati da uredimo našu kuću svakim boljim načinom.

Što biste rekli onom ocu, komu djeca neimaju kruha, a on da šipa kruh drugoj djeci za koju se dosta drugih ljudi brine? Rekli biste mu da je lud. Tako „su ljudi i oni internacionalni Hrvati, koji svaki čas odkidaju sebi od ustiju za uzdržavati ljude i novine, koje hoće talijanku u universu u Trstu, a naša djeca u najbližjoj okolice Pule neimaju ni svoje male škole“.

Što biste rekli onomu bratu, komu brat gladuje, a on hoće na svaki način, da prije pomogne drugim, više da hoće pomoći, svim ljudem na ovom svijetu i u tom vikanju pozabi na najbližega svoga brata? Rekli biste mu, da je lud. Tako i naši internacionalci skladaju novce za pomoći stavke ili šopere Bog zna kud, a kada treba prehititi koga našeg seljaka, najbližega brata, onda on negre k internacionalcem nego k Laginji, a on nemože svim pomoći, pak onda uđri po Laginji da je „nacionalac“ i da neradi ništa za narod.

Mi stojimo čvrsto uz našu narodnu hrvatsku stranku, a to zato, jer u našem programu je sve pravedno i ništa krivo za nijednog internacionalca. Mi hoćemo, da nam se u komunu Puli spozna, da možemo u svojem jeziku govoriti i pisati

mi hoćemo, da na grob naših pokojnih, naime kad ga platimo, možemo postaviti spomen u našem jeziku, nu, hoćemo, da se ljudi nediele tako, da jedni su viloviti konji, a drugi tepeni magarci, nego da budu jednako uvjereni i štovani kao ravni jedan drugomu. Mi hoćemo, da pri izborih svaki odrasli čovjek ima svoj ravan glas i više takovih stvari. Jeli to krivo socialistom? Nije i nemože biti.

Dakle svi Hrvati, koji su sada u međunarodnoj federaciji-socialista, mogu u njoj ostaniti i nadalje, dok se osvjedoče, da li jim koristi, ili ne. Ali za narodne naše potrebe sa svim tim oni bi mogli i morali biti sa nami. Ni to ne samo na besjede, nego i činom i zepom.

Na primjer: U obćinskih i drugih izborih socialisti hrvatskoga jezika morali bi reći: „Zašto nebi i koji Hrvat bio izabran, a ne samo onakovi dva tri iz vanjštine, koji talijanskoj stranki na sve reku Amen“.

Talijani od Austrije mogu i na najviših školah u Gracu i Innsbuku učiti se i činiti ispite u svojem jeziku. Hrvati po mnogih selih Istre nemogu se naučiti ni u o c jer neimaju škole ni učitelja.

Pravi Hrvati socialisti morali bi reći: Eyo Talijani nedaju najbližoj našoj braći ni malih škola, vlada niti, dakle pomozimo mi svaki malo, neka ta uboga čeljad bude mogla danas sutra barem čitati koju dobru nauku. Da tisuće našega roda, koji se broje u socialiste, daju svake godine samo po jedan forint za naše škole, mi bismo svakih pet godina samo s tim mogli sazidati po jednu školicu po selima.

A što bi tekar bilo, da Hrvati socialisti daju za hrvatski narodni program svake godine onoliko, koliko pobiraju i izručuju svojim „tovarišem“, koji jim stoje na čelu? Onda bi barem jedan dio socialista, znamenito brže dospjevao do svojih namjera!

Dakle, hrvatski radnici, da Vas vidimo na takovom djelu, pak onda ćemo govoriti, koji je panj tvrdji, koji je meći.

Vi ste danas posve u talijanskim rukah: Vaši prvaci uće vas samo talijanski, vaši razgovori od nekoga vremena su samo talijanski, vaše novine u Puli pišu samo talijanski. I još se nadje među Vama jedan, koji misli, da se treba držati toga ja čega a panja. Neke je danas jači, ali za nas i za vas je tu dji. Dok ne bude posve našega bratinstva i jednakosti, dotle mi Hrvati, što smo još vierni našoj narodnoj zaštavi, nemiemo gubiti i ovo malo što smo velikim trudom do sada postigli u Istri.

A da smo s našim narodnim programom u zadnjih 30 godina u Istri ipak nešto koristna postigli, to ćemo dokazati u (Našoj Slogi, ako Bog da, prvom dobrom prilikom.

K uređenju učiteljskih plaća.

Radi obiesti i prkos: talijanske većine u istarskom saboru, ekati ćemo mi nevoljni pučki učitelji Istre uređenje naših nazovi-plaća još dulje nego li smo očekivali. Stara je rečenica, da: sit gladnu nevjereje. I ta se opet jednom obistinuje kod vladajuće talijanske gospode u Istri. Gospoda saborake većine jesu većinom bogataši ili bar imućnici: Siti su svakog dobra, pak što ih je briga ako nije svakomu dobro kako i njima. I talijanskim učiteljem Istre ide mnogo bolje nego li nam, a to priznaju i sami svojim mućanjem. Kad bi njim išlo slabo, kao što ide nam Hrvatom i Slovencem, maknuli bi se i oni, vapili bi i oni za poboljšanjem našeg materijalnog stanja, ali ovako štite većinom i miruju. Oni su većinom namješteni po gradovih, nalaze se većinom u viših platežnih razredih, pak prolaze pristojno — ako i ne možda svi udobno. Onim kojim ide koliko lošije, pomaže na jedan ili drugi način zemaljski odbor ili zlosretna „Lega nazionale“. Ov su riedi — i ako jesu, nalaze se među mješovitim pućanstvom, na školah među našim pukom, gdje im je svrha raznarodjenje hrvatske i slovenske dječice. Ovim fa brikantom budućih Talijančica daje nagrade i odštete rečena „Lega“, komu više komu manje, mjereć u po tomu, kako i koliko je koji naše djece potalijancio. Mi hrvatski i slovenski učitelji neimamo ni izvanrednih podpora ni odšteta pak valja da prokuririmo sa onom malom plaćicom koju krvarvo zaslužimo. Na selu, gdje se skoro svi nalazimo neima izvanredna zasluzka, a život nije imalo jeltiniji nego li u gradovih.

Nama je dakle slabo, da nemože gore biti, ali tim nećemo da rećemo, da je svima našim talijanskim drugovom posve dobro, ili baš tako, da si nebi žellili poboljšanja svoga stanja. Jedni i drugi želimo, da nam bude bolje, da se naše materijalno stanje poboljša i da bar ponjesto obezbiedimo budućnost i našim porodicam.

Očekivali smo, da će se istarski sabor bar ovaj put ozbiljno prihvatiti zakonske osnove, kojom bi se već jednom uredile naše plaće. Kazemo izrično bar ovaj p u t, jer ono što je talijanska saborska većina zaključila u tom pogledu u saborskom zasjedanju od godine 1900., ne držim ni korisnim ni ozbiljnim. Ućinili su nješto, da nam bace pepela u oči i tom namjerom, da ne bude iz toga ništa. Oni su ho znali, da cesarska vlada neće predložiti na potvrdu onakovu osnovu, kakovu su bili prihvatili. To im je kazao otvoreno i jasno vladin zastupnik u saboru: za razprave one osnove. Oni ju ipak prihvatise, da se ne reće, da nisu ništa učinili za biedno pučko učiteljstvo.

Sada smo dakle ondje, gdje bijasmo i prije nego li bijaše stvorena zakonska osnova u našem saboru za uređenje naših plaća.

Istina je, da su koji članovi saborske većine, — toli naši — hrvatsko-slovenski — zastupnici preporukom i resolucijom zemaljskomu odboru stavili na srce naše nevoljno stanje, ali mi ipak neznamo, da li će se te preporuke uvažiti. Nu recimo, da se ih i uvaži, to se bojimo, da će i kod eventualnog podjeljivanja izvanrednih podpora uplirati narodnostna strast i neprijateljstvo talijanskih mogućnika do svega, što nije talijansko. Recimo nadalje, da se i odazove zemaljski odbor i zemaljsko školsko vijeće pozivu saborske većine i manjine, to dijeljenje izvanredne podpore bila bi neka vrst milostinje, ni pošto zaslužena nagrada ili plaća. Mi smo doduše siromasi, ali milostinja ponižuje svakoga, koji znađe, da čini svoju dužnost i koji je uvjeren, da je za svoj teški rad i trud zaslužio pošteno plaću.

Medjutim za sada bila bi neumjestna onakva i slična daljnja razglabanja. Nješto nam valja učiniti, da dodjemo do svojih prava. Ali kako do toga?

Evo našeg mnjenja. U nejasnosti hoće li se istarski sabor još ove godine sastati ili neće, treba da se služimo i dogovorimo svi pučki učitelji Istre bez razlike narodnosti o tom, kako da dodjemo do svojih prava u pogledu uređenja plaće. Znamo, da je veoma teško sakupiti u jednom gradu Istre sve slavenske i talijanske učitelje, ali bez složnog i uzajamnog djelovanja neima nam željenog uspjeha. Naš predlog bi dakle glasio, da se sakupe idućeg mjeseca agusta u Puli svi pučki učitelji Istre ili bar njihovi predstavnici i da se taj dogovore o mjerah i koracih, koje njim valja poduzeti, da dodju do željenog cilja.

Koli slavenski toli talijanski učitelji imadu svoja kotarska učiteljska društva, i ova bi morala stopiti u međusobno dopisivanje, te odstraniti sve zaprieke, koje bi nam stale na putu do zajedničkog cilja. Grad Pula čini nam se za taj sastanak najprikladniji, jer nam je zbog komunikacija koli kopnom toli morem najpristupniji iz svih strana Istre i kvarnerskih otoka.

Mi rekomo svoju a sada neka se oglaše oni, koji misle, da znadu što boljega ili koristnijega. (Bojimo se, da se pozivu na skupni sastanak nebi odazvali talijanski pučki učitelji Istre. Op. Ured.)

Bennatieva interpelacija.

Cresani italo.... latini.

(Nastavak.)

Oni dakle njihovi breći i mušćaci, koje ovi izrodjeni sinovi starih predjedova uskoka pomno goje prije „all' Umberto“, danas alla Vittorio, nas, koji dobro znamo za njihove bliznje i daljnje rodjake među „Gorinici“ sjećaju na one hrabre i poštene Ličane, koji još i danas onako brkati košto su, odvažni i hrabri silaze sa Velebita u ove naše krajeve prodavati sjekire, noževe i kosarice....

Evo ti dakle, draga moja Europo, našto se svadja taljanstvo grada Cresa! Polag ovog istinskog opisa sudi sada ti, Europo dvadesetog vjeka naše javne odnošaje: Mi ti ovdje, o stara zaštitnicu poltacenih ljudskih prava, postavljamo da razsudiš.

1. Jeli gdje na svijetu veće, da jedna občina, ovako duboko prozeta vjerskim osvjeđenjem, košto je cela občina cresa, a napose grad Cresa, imade na čelu, košto ga je do nedavna imala čovjeka poznata pod imenom „Il valoroso eroe d' Ossero“, koji se javno smije i ruga najvjetitijim vjerskim osjećajem onih, kojim stoji na čelu; čovjeka, koji u svojem bezvjerjerskom fanatizmu bulazni: „Se io fossi quel che non sono, la mia prima azione sarebbe di inalzare nella mia stanza „Srednji“ —

no pardon „Tramezzo“ (Čujemo da taj liepi stan nije već ni Srednji, ni Tramezzo, već da je sasvim prešao u ruke del miglitor offerente. — Op. slag.) un passo di grande calore „Kruppi“, e con due colpi ben assestati (alla Barattieri) manda arrembato prima il campanile e la chiesa di Cassole e poi quella di Dragariti, e nel mese del nostro grà faccio erigere una chiesa di Protestanti..... A da bude zaslijepljenost i sramota još veća, na to častno i odlično mjesto ovi i ovakovi ljudi dolaze moralnom i materijalom podporom donatit naše častne i prečastne gospode, svećenika!!..... Jeli ovo istina stakli šjor kumpare Vicenciu??

2. Jeli li gdje na svijetu občine, u kojoj obćinari imadu pučku školu, da, i četrverozrednu pučku školu sa osam učiteljskih sila, a da se u toj školi ne smije ni pisnut onim jezikom, koji je materijski 95% učenika? Jeli ovo istina šjor Dirigente Longo?

3. Jeli li gdje na svijetu občine, koja imade dva liečnika, jednog za grad, a drugog za podobćine, pak ovog potonjeg podobćinari slano i dobro plaćaju sa 2400 austrijskih ili bolje rekuć cressanskih kruna, a da taj liečnik nikada pa nikada ne izlazi u te podobćine, pače uvijek ni onda, kad je prešno pozvan k bolesniku, koji ga osim obćinske plaće još posebno slano i preslano plaća, nego mora jadtiti mrijeti kao najdiviji crnac srednje Afrike? Jeli ovo istina o vi dobri i brižni naši Venjaki?

4. Jeli li gdje na svijetu občine, koja uzdržaje i slano plaća putujućeg učitelja poljodjelstva, koji ne samo da nezna, nego i prezire jezik ovog pučanstva i koji, kako čujemo razumije se izvrstno samo u jednu struku gospodarstva: u botaniku, ali teško da bi znao razlikovati pera friške od kisele ripe?

A zašto, jer to je netjak onoga dr. Petrisa koji ordje u Cressu vedri i oblači!! Pak da nisu brižni i jadni creski kopači primorani pozvat dalmatinske seljake s kojima se jako dobro razumiju baš kao rođjeni brati, da ih uče u ciepljenju američanske loze i u drugih agrarnih pilanjih. Pak i ista vlastela poznavajuć nesposobnost toga učitelja, pozivlju iz Poreča drugoga učitelja, koji na žalost drži školu o poljodjelstvu, ali... u taljanskom jeziku tako, da naši jadni kopači ništa nerazumiju i jesu pravi „Turchi alla predica“. Jeli istina sve ovo šjor kunšiljer „Chiuemo un oco“?

Je li na svijetu občine, gdje ljudi skapavaju od glada i nestasice pak moraju bježat iz svog nezahvalnog ali uvijek premitog doma u daleke krajeve, jer im se krati i ono malo zaslužbe, koje se dijele samo onim, koji su na obćini u zlatnoj knjizi upisani, dočim se ostale mimolazi, jer su u jednoj ili drugoj zgodi i prilici stali na postol stanovitoj „Sinjoriji“, dočim se dobar dio svote podjeljene od vlade za popravak naših kozjih puteva, drži u prehrani za stanovitu zgodu skorajšnjih obćinskih izbora? Jeli ovo istina šjor Doktor Gule?

Je li na svjetu... ali kad bi svršili... Čuj, Europo, i sudi, jesmo li u Europi ali pak tamo među Tung-fu-siani?

Poglaviti gospodine kotarski poglavare pl. Manussi, razvidi i providi.... Evo ti širokog polja gdje se možeš osvjetlat plemenito lice, i zašto će te nevoljna cresa „raja“ do vjeka spominjati i blagoslivljati. (Nastavak slijedi.)

O izgonu Krstića.

Interpelacija zastup. dra. Ferri i drugova.

U izvršenju zaključaka obćinskog odbora i zastupstva Kastav u Istri, podnio je tamošnje obćinsko glavarstvo dne 1. decembra 1897., proti rješanju c. kr. kotarskog glavarstva u Voloskom od 16. novembra 1897. glede izгона jednog indivi-

dua (dra. Krstić) iz občine, utok na c. kr. namjestništvo u Trstu.

Pošto je od podnesenja toga utoka prošlo već tri godine i pošto bihaju u novije doba izaslan na javnost pisani dokazi, da taj individuum dobiva za svoje odurne djelovanje u svojem najgušnijem listu na svietu i inače, od zemaljskog kapetana Istre komendatura dra. Mata Campitelli, od člana zemaljskog odbora dra. Ivana Cleva, od ravnatelja zemaljskog vjersijskog zavoda dra. Andrije Amoroso, od strane gospode iz Pule i drugih gradova Istre plaću od mjesecnih 100 for.; te ga i inače. financijsko na troškove zemaljskoga fonda i na drugi način autonomne zemaljske oblasti i njezini organi podupiru;

pošto bijaše o tom individuumu dne 14. februara 1895. od tadanjeg predstojnika c. kr. kotarskog glavarstva u Voloskom izdana c. kr. sudu u Voloskom slijedeća politička informacija:

Br. 37. G. B. 20. Slavni c. kr. kotarski sud Volosko.

U rješanju cienjenje tamošnje note od 9. decembra 1899. h 399 priobćuje se službeno uljudno, da je dr. Ivan Krstić vrlo naprasita značaja, i da neuziva najbolji glas. — Tako je bio već na Rieci više puta policajno kažnjen i s razloga javnoga poredka izgnan iz Rieke i područja, — Isti bijaše dva puta na prvj instanciji odsudjen radi uvriede poštenja, te proizlazi iz izvida preduzetih u ovom uredu, da je isti (dr. Krstić) kadar počiniti iz požude za dobitkom kažnjive čine, i smatra se ga u ovom uredu kadrim, da uvriedi službene osobe u višenju njihove službe.

Isto tako vlada mnjenje, da Krstić ni u čudorednom pogledu nije bez ljage, te je činjenica, da živi odijeljen od svoje zakonite supruge i da se ne brine za svoju obitelj.

Volosko, 14. februara 1895.
C. kr. kot. kapetan: Fabiani.

Praes. 19. februara 1895. 413

Ova svjedočba hje podpisana od tadanjeg kotarskog glavarstva, sada namjestničkog savjetnika, Alojzija Fabiani, i taj isti Fabiani je u slijedećim godinama stajao s onim individuumom u tiesnoj svezi i s njim potajno radio za talijansku stranku. Zadnja pak politička informacija izdana tomu individuumu od c. kr. kotarskog glavarstva u Voloskom glasi se, da on (Krstić) radi njegove silne agitacije i žestokih napadaja u po njemu izdavanoj „Pravoj Našoj Slogi“ osobito kod Hrvata neuziva dobar glas. C. kr. politička oblast je dakle svoj sud o tom individuumu na taj način ublažila, te na njemu opaža samo silnu agitaciju i žestoke napadaje, premda se on po izdaju gornje svjedočbe nije poboljšao, premda su se navodi u toj svjedočbi sadržani kasnije obistinili, premda je u kasnije doba počinio mnoge teže kažnjive čine, što dokazuju razne kaznene parnice i osude, premda u svom imenovanom od spomenutih čimbenika plaćenom listu, što ga on badava među puk dieli, buni puk protivu duhovnoj i svjetovnoj njemu neprijaznoj oblasti, te direktno ili indirektno širi bezvjerstvo; nečudorednost, izdaju, korupciju i svako crkveno, državno i obćinsko dostojanstvo podkapa;

pošto bihaju za volju toga čovjeka i onih, koji ga za to njegovo zagovorno djelovanje plaćaju bez ikakvog temelja po c. kr. namjestništvu u Trstu unimati obćinski izbori provedeni u Kastavu u decembru 1899.;

pošto glede toga čovjeka nesamo c. kr. kotarsko glavarstvo i namjestništvo, nego i c. kr. državno odvjetništvo i c. k. zemaljski sud u Trstu na upadno čudni način postupaju, tako da je poslednji bar jednom slučaju, u kojem je u prilog

toga čovjeka očito povredio jasna ustavnoga zakona, nekorsna bio;

pošto taj individuum nije samo plaćeni agitator vladajuće talijanske stranke i glave istarskih autonomnih zemaljskih oblasti, talijanske gospode u Puli i u drugim istarskim gradovima, nego mora se također utemeljen držati, da ga i organi c. kr. vlade i oblasti te vladajućeg sustava od godine 1896. oravno podupiru, ed kada ga naimo spomenuti činbenici za njegovo odurno djelovanje, upravljeno proti svakom poredku, plaćaju; i to se imade smatrati tim vjerojatnijim; što uvodno spomenuti rekurs nije jošte rješeno, obzirom na sve to uslobedaju se podpisani upravi na njegovu preuzvišenost ministra predjednika kao upravitelja ministarstva nutarnjih posala slijedeći upit:

1. Jeli vaša preuzvišenost sklonu poduzeti potrebito, da utok občine Kastav od 1. decembra 1897. br. 3616 upravljena na c. kr. namjestništvo u Trstu proti rješanju c. kr. kotarskog glavarstva u Voloskom od 16. novembra 1897. br. 1196 glede izгона onog individuumu iz one občine bude već jednom rješeno, u protivnom slučaju navesti razloge, kad i kojih se to ne čini?

Je li vaša preuzvišenost pripravna u vlastitom djelokrugu odnosno dogovorno sa njegovom preuzvišenosti ministrom pravosudja uzeti uvid u spise odnoseće na toga individuumu sliku odnošaja, koji vladaju u Primorju i o postopku c. kr. tamošnjih oblasti, te istomu stati na put?

U Beču dne 10. junija 1901.

Dr. Ferri i drugovi.

Gospodu predplatnike, koji nam za prošlu godinu ili samo prošle polugodište, oisnaso one, koji redevito podmiruju predplata unapried, molimo uljudno ovim, da nam istu čim prije naznače, jer 1. julijem nastupiamo već II. polugodište. Jedino uz točnu predplatu omogućuje nam se i točnost u računima.

Razne viesti. Političke:

Austro-Ugarska. Zasjedanje većine zemaljskih sabora primiče svemu kraju. Ne koji sabori zaključili jur svoje zasjedanje a ostali će zaključiti još tečajem ovoga ili budućega čedna.

U českom saboru prihvaćena je važna promjena izbornoga reda. Od sada birale su naimo izvanjske občine kao i kod nas t. j. posredno ili putem biranih birata zastupnike. Od sada birati će sami izbornici zastupnika bez fiducijara, čim je podijeljeno ogromnoj većini českih izbornika obširnije izborne pravu. Za to proširenje izbornoga prava zauzeli su se ponajviše zastupnici nove stranke u českom saboru, takozvane agrarne stranke. Ta će stranka kod budućih izbora po svoj prilici i žeti najveću korist od te promjene. Obćenito se ho drži, da će zastupnici agrarne ili poljodjeljske stranke stupiti u buduću sabor u mnogo većem broju, nego li ih imade sada, i to na stetu zastupnika mladočeske stranke. To proširenje izbornoga prava jest slobodouman čin česka sabora i tim se primakove česki izbornici seoskih občina izbornikom drugih naprednih zemalja i država.

Za takovo izravno i tajno izbornu pravu jest i naša narodna stranka u Istri. Takovo pravo zagovarala je ona i do sada na raznih sastancih i skupnatinj, jer je ono jedino pravdočno. Proti izravnom izbornom pravu jesu naši susjedi Talijani, odnošno njihovi prvaci, zemaljski zastupnici, jer kod izbora laglje slipepare i varjaju

proti puk nego bi to moglo kad bi bilo izravno i tajno glasovanje u seobi običnaka.

Hrvatskoj — narodnoj stranci u Dalmaciji grozi razulu odatle, što je nastojala zaharuriti nesretno vrgovačko pitanje. Zastupnik Mrkušić položio je mandat, jer bijaše izabran u vrgovačkom kolaru a članovi stranke prava zahtijevaju, da to isto učini i član kluba narodne stranke vitez Vuković. Posebni odbor zemaljskoga sabora, koji je imao izraziti u koliko nebi krivnje zemaljski odbor u vrgovačkom pitanju, te iz koga su izstupili članovi Trumbić i Salvi, izvijestio je, da neima temelja za postupanje proti onim čimbenikom, koji su imali nadzirati djelovanje obćinske uprave u Vrgovcu. Opozicionali stavše predlog, da se izreče nepovjerenje zemaljskomu odboru, ali je taj predlog pao.

U tirolskom saboru došlo je do razdora između njemačkih i talijanskih zastupnika. Taj razdor mogao bi pokopati i poznate dogovore o nagodbi za autonomiju južnoga Tirola. Njemački zastupnici prihvatili su u saboru predlog, da se dade zemaljskom odboru punomoć, da može sklopiti zajam za uređenje veda, za gradnju cesta, puteva itd. Proti predlogu ustali su Talijani, ali budući u manjini, propadose. Radi toga latili su se obratkuje, da onemoguće, ili bar otežaju rad sabora. Niemci u Tirolu postupaju nasilno i nepravedno proti talijanskoj manjini, nu ipak je još uvijek što puta bolje Talijanom Tirola nego li je nam Slavenom Primorja pod talijanskom vladavinom. U tirolskom saboru bore se talijanski zastupnici proti njemačkom nasilju, a u našem Primorju složni su Talijani i Niemci proti nam, da uzdrže talijansko nasilje i nadvladje proti nam.

U galicijskom saboru izstupili su rusinski ili maloruski zastupnici iz sabora. Povod tomu: da je bilo nepravedno postupanje Poljaka napram njihovim narodno-političkim zahtjevom. Poljska većina u zemaljskom saboru nastojala je oprovrti pritužbu maloruskih zastupnika te je i sam namjestnik posegnuo u raspravu dokazujući, da je vlada pravedna maloruskom narodu u Galiciji i da zemaljski odbor kroji jednako pravo Poljakom i Malorusom.

Crna Gora. O novom crnogorsko-turskom sukobu u Gusinju pišu turski listovi, da taj sukob neizazvaše Muhamedanci, nego da ga je izazvala osveta i svadje između katolika i pravoslavnih. Kod sukoba pala su tri pravoslavna, jedan katolik i jedan muslim. Turska vlada predlaže, da se odašle na lice mjesta jedan crnogoraki i jedan turski činovnik, koji bi imali izraziti čitavu stvar. Crnogorski poslanik Bakić izjavio je, da njegova vlada drži izragu bezkoristnom, te moli, da se bjegunci, koji su uskočili u Crnu Goru, mogu povratiti u svoja obitavališta.

Talijanski listovi pišu, da se je crnogorski knežević Mirko zaručio sa jednom ruskom velikom kneginjom.

Srbija. Srbski radikalci i naprednjaci sklopiše za predstojeće izbore u narodnu skupštinu ugovor, po kojem će birati 95 radikalaca i 35 naprednjaka.

Bugaraka. Državno odvjetništvo u Sofiji podneslo je izvještaj proti članovom bivšeg macedonskog obora, koji su obuzeni radi poznatih umorstva u Bukarestu. Državno odvjetništvo predlaže kazni sintri za predsjednika rečenog odbora Sarafora. Kaznena razprava proti obuzenim započeta će prvih dana budućeg mjeseca agusta.

Rusija. Predstavnik ruske stampe sadašće se 6. t. mj. u Moskvi kod svečane gostbe, da proslave najnovije povlastice, koje je car Nikola podielio ruskim novinam Ravnatelj uvaženog lista „Ruske Vrieditel“ izrekao je zdravicu slavci cara Nikolu, koji uvažava glas ruske stampe koji će stalno i nadalje pokazivati svoju sklonost ruskim listovom.

Njemačka. Ovi dana preminuo je u Raguzi bivši ministar, državni kancelar knez Chlodwig Bismarck, koji je kroz desetak godina upravljao političkim životom njemačke države.

Mjesto:

Admiral Spaan borači od dne 9. tek. mj. po službenom poslu u Puli.

Obćinski izbori u Puli III. lista: Glasuju građani dne 17. i 18. tek. u Al-turci, Kavranici, Lobarici, Lijanici, Medolinci i Muntićani na 19. tek. u Jadranski, Pomeraci, Premantureći Škatarci, Šikići, Valdebeč, Valmale, Vinkurani, Vintjari i Stinjani na 20. tek. u Fažanci, Gažezanci, Petrojci i Šišanci te svi drugi koji ne prebivaju u mjestnoj občini dne 22. tek.

Izbori su obćenito od 8 ura jutro do 1 popodne u školi na trgu Alighieri; II. tijelo: glasuje dne 23. tek. od 8 u jutro do 1 popodne u školi Alighieri; I. tijelo: glasuje dne 24. tek. od 8 ure u jutro do 8 ura večer u školi Alighieri.

Glasovanje je usmeno a svako tielo bira po 10 zastupnika i 5 zamjenika.

Učiteljska mjesta kod c. i. kr. mornarice. Do pred nekoliko dana, bilo otvoreno nekoliko učiteljskih mjesta kod c. i. kr. vojne mornarice. Na tim mjestima, nuždan je učiteljima i hrvatski jezik. Godovno se pako, da su za ta mjesta predloženi sami Niemci iz Češke. Mi znamo, da je za ta mjesta bilo više molitelja i Hrvata i Slovenaca, koji su za tu službu podupno usposobljeni, poznavajući svatko najmanje tri jezika, pa nam se čudno čini, čemu se naše vlastne sile toli zapostavljaju ili valjda imadu Niemci i u tome privilegij. Idemo da vidimo, kako li će izgledati ta imenovanja sa nadležne strane i hoće li se i tu uvesti mrvičak pravednosti.

Junači na bjegu! Dne 7. t. mj. pobjegoše iz Pule u Trst dva vojnika c. i. kr. vojne mornarice. Bjegunci ti vrli utekoše se ponajprije u Piran, te odatle uputiše se drugim parobrodom u Trst, da tako laglje zametnu trag svomu bjegu. Ti junaci na bjegu jesu Angelis Ivan vatrolozac na carskom brodu „Teghethoff“ i Bassi Ivan mornar sa carskog broda „Franz Josef“. Obojica jesu Talijani. Ovi bjegunci podaše nam novi dokaz, kako služe rado u carskoj vojsci naši dobri susjedi Talijani, kako su oni junaci — na bjegu a la Barattieri!

Bjegunec zaustavio je u Trstu redarstveni činovnik te ih predao vojnomu zapovjedništvu.

Pokrajinske:

Surogat kave — cikorija „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“. Naša družba dala je jednoj ljubljanskoj tvornici pravo, da pod firmom družbinom prodaje surogate kave (cikoriju) i sladnu kavu (jetmen) Rečena tvornica će od svakoga vaguna robe dati družbi nekoliko stolina kruna. Svi prijatelji siromašne istarske dječice, koji kupuje kavne surogate i sladni jetmen, kupiti će stalno te surogate od rečene tvornice, koji nose i na naslovu znak naše družbe. Našim trgovcem preporučujemo, da dobave iz Ljubljane tih surogata pak da je narodu nudjaju a našim gospodarcim preporučamo, da zahtjeraju u svih trgovinah jedino družbine surogate, cikorije i jetmen.

Zigice su neznana stvar, pa će ipak imali družba od njih koristi ove godine preko 6000 kruna.

O budućem saveznom istarskoga sabora. Talijanski i njemački listovi razbijaju si glavu u tom, hoće li sazavati vlada na novo istarski sabor i kamo će ga sazavati. Predsjednik sabora izjavio je našim zastupnikom, da će sazavati sabor čim bude znao, da će kod razprava sudjelovati i talijanska većina. To bi se moglo dogoditi još tekućega mjeseca ili pak na jesen.

Jedan njemački list iz Graça, u kojem izpraznjuju Talijani Primorja svoje pogrdje na Slavene, piše, da bi se sabor

imao sastati u Poreču ili nigdje drugdje, t. j. da bi ga vlada morala razpuštiti.

Najmlađji talijanski list „Trieste“ piše pako, da je vlada zadovoljila želji saborske manjine tim, što je sazvala sabor u Kopar, da bijahse to povlastice dana Slavenom i da se to nebi već imalo opetovati. Taj list koji stoji svatvako veoma blizu trčkanjskim vladinim krugovom, mora znaati, da to nebijase nikakva povlastica Slavenom, nit da je itko za tu povlasticu koga pitao ili čak molio. Taj najnoviji listlar morao bi nadalje znati, da su bice službene i poslužbene novine javile, da nije ministarstvo ni s manjinom ni s većinom ugovaralo glede sazava istarskoga sabora.

Isti list piše takodjer o uvjetih, pod kojimi bi talijanski zastupnici opet stupili u sabor, nu ti uvjeti čine nam se toli snježni i drzoviti, da se moramo na nje posebice vratiti.

Opravdanu pritužbu. U riečkom „N. L.“ čitamo akoro danonice novih nesreća u brodogradionici Hovaldt i drug u Brgradu. U novije doba ponesrećilo se tamo i naših zemljaka iz Kastavske občine i iz drugih strana Istre. Dne 4. t. mj. ponesrećilo se opet tamo neki mladić imenom Fran Lesaković 20 godina star, mehaničar, rodom iz Trsta. Prava je sreća što je pao pokraj nekog siljastog predmeta, koji ga je samo ranio, jer da je pao nanj, bio bi se skroz i skroz probo.

Tih nesreća u onoj brodogradionici imade previše, što je znak da je radnja vrlo pogibeljna, ili da su radnici malo oprezni ili da neima pravoga nadzora nad radnicima i radnjom.

Godišnji izvještaj pučkih škola, spadajućih pod okružje mjestnog školskog vieća u Kastvu za školsku g. 1900./1901. Pod tim naslovom izdalo je već evo petu godinu velezasluzno mjestno školsko vieće u Kastvu izvještaj o školama, koje spadaju pod njegovo područje. Iz istoga razabiremo, da je bilo u tom okružju dužno polaziti školu 3213 djece, a polazio je istu samo 2580 učenika. Odlikaša bijaše 205, dobro se učilo 1412, slabo, 321, popravak ima 28, nerazredjenih 107, istupilo 39 i umrlo 10 učenika. Za školske takse imalo se platiti do 31. decembra 1900. kruna 13.581. Osim školskoga izvješća do naša 88 stranica obširna knjižica na 24 strane raztežuću se razpravu gosp. V. R. „Ob u lju dnom pristojnom ponašanju“, koja je jako poučno i razgovjetno pisana te donaha poglavlja: „Ponašanje na domu“, „Ponašanje mladeži u školi“, „Ponašanje u crkvi“, „Ponašanje vani“, „Ponašanje prema tudjincima“, „Ponašanje kod pohoda“, „Ponašanje kod primanja gostova“, „Ponašanje kod stola“ i konačno „Pristojno pisanje listova“. — Ta razprava doći će dobro i odraslijim osobam i radi toga

Na želju nekolicin rodoljuba, koji su tu poučnu razpravu protitali, odlučila je naša tiskara posebice otisnuti istu, ako se oglasi prilican broj onih, koji bi ju uz vrlo nisku cieniu primili u razpačavanje, odnosno bi sami žrtvovali koji novčić, da se ista razdieli ne samo među školsku mladež izvan kastavskog mjestnog školskog okružja, već i među naš kmečki puk u Istri, kome bi veoma poučna i korisna bila. Molimo dakle one rodoljube, koji misle, da bi istom razpravicom mogli koristiti u svome kraju, neka se oglase kod uprave naše tiskare, koliko po prilici iztisaka bi pojedinci uzeli, da se može udariti nakladu i po njoj najnižu cieniu. Ciena ne bi prekoračila 10 helera, ako bi se je moglo tiskati najmanje 1000 komada. Knjiga bi obsizala 24 stranice velike osmine. Rodoljubi, ruku na srce!

Proslava slavenskih apostola sv. Cirila i Metoda u Belli. Zagrebatkoj „Hrvatskoj“ pišu iz mjesta Belli, da su tamo nastojajući velezasluznog župnika g. Jurja Čreka svečanom načinom proslavili dne 5. t. mj. blagdan slavenskih apostola sv. Cirila i Metoda.

Već u zoru začeo zvonovi pozivali bogoljubne župljane k crkvenoj svečanosti. Čitavo jutro čitane su sv. mise, jer je domaćemu župniku došlo na pomoć 9 susjednih svećenika. Narod se je na stotine izpoviedio i pričestio.

U 10 sati pjevana je velika sv. misa, a prije nje bijaše obhod. Kod mise pjevala je školska mladež i svirala narodna glazba. Poslie propoviedi sv. mise bila je jubilarna procesija, kojoj je prisustvovalo do 3000 duša.

U župnom stanu sakupila se liepa kita njegovih prijatelja oko gostoljubivog stola. Taj je palo mnogo rodoljubnih zdravica. Među ostalim stajеше se i našeg starine presvj. g. dra. D. Vitezića, narodnih prvaka dra. M. Laginje i profesora Spinčića. Osim toga poslaše svoju brojicu pisane pozdrave. Za našu družbu bijaše sakupljeno K 12-24.

Svaka čast dječim Beljanom, napose neumornom župniku veleč. g. Čreku. Živili!

Razpisana učiteljska mjesta. Razpisana su sliedeća učiteljska mjesta ravnajućeg učitelja III. reda u Bernu, Gologorici, Cepiću, Valturi i Marčani, mjesto ravnajućeg učitelja II. reda u Plominu (talijanski naukovni jezik), mjesto učiteljice III. reda na hrvatskoj školi u Pazinu i mjesto učiteljice III. reda u Kanfanaru.

Delavska škola u Kastvu. Naše čitatelje upozorujemo na „Obznanu“ ravnateljstva „Delavske škole“ u Kastvu, što ju priobćujemo na drugomu mjestu današnjeg broja.

Izpravak. U broju od 9. tek. zadnji stupac uvodnoga članka: Bennatijeva interpelacija, Cresani italolatini, jedanajsta crta odzgora čitaj „ovaj navod“, a ne „narod“.

Iz drugih krajeva:

† O. F. Carev. Dne 9. t. mj. preminuo je u Hvaru (Dalmacija) nakon duge i teške bolesti providjen sv. otajstvi za umirne, tamošnji biskup O. F. Carev. Vječni mu pokoj!

I Pester Lloyd od 8. tek. psuje talijane, što su onemogućili zasjedanje sabora i piše posve u duhu „Naše Sloge“ glede prava kruna sazivati sabor gdje je nju volja.

Hodočašće iz Trsata u Loret. Odbor za hodočašće iz Trsata u Loret javlja, da se zbog nepredvidljivih zaprieta ne može vršiti svečano hodočašće dne 30. t. mj., kako je bilo oglašeno, već da će se vršiti 6. ili 7. agusta. Koji želi u Loret hodočastiti, neka pošalje do 15. t. mj. predplatu. Koji nije sa ovom promjenom zadovoljan, a predplatu je već poslao, neka ju izvoli podignuti najkasnije do 15. t. mj.

Sastanak abiturientata na Rieci. Odbor za uređenje abiturientskog sastanka na Rieci izdao je proglas, u kojem kaže, da će se sastati hrvatski slovenski abiturienti dne 31. julija na Rieci jer se nada, da će do toga dana svršiti izpiti zričnosti na svih gimnazijah i realkah. Odbor će se pobrinuti, da hrvatski abiturienti iz Dalmacije dobiju nižu cieniu na parobrodih ugarskoga - hrvatskoga parobrodarskoga društva.

Sastanak ili kongres abiturientata trajati će tri dana, te se odbor nada, da će mu u tu svrhu odstupiti hrvatska čitavnica na Rieci svoju doraznu.

Na koncu pozivlje odbor riečke Hrvate, da ga miloslivom rukom podpognu.

Dalnje obaviesti i program kongresa tiskati će i razaslati doskora odbor za uređenje abiturientskog sastanka.

Zaruke bugarskoga kneza. Sa Cetinja javljaju, da će se proglasiti zaruke bugarskoga kneza Ferdinanda sa kćerkom crnogorskoga kneza Nikole, kneginjom Ksenijom koncem mjeseca septembra t. g. Kako se pogavara imao bi tim zarukam prisustvovati i talijanski kraljevski par t. j. kralj Viktor Emanuel i kraljica Jelena, sestra kneginjice Ksenije.

Društvene.

Pjev. štitačke društvo „Zrinjski“ u Delavnih priredjuje u nedjelju dne 14. t. mj. zabavu sa pjevanjem, glazbom deklamacijom i tombolom. Kod zabave će sudjelovati iz prijateljstva bratska društva „Ilirija“ iz Pobege, „Sloboda“ od sv. Antona, „Primorsko“ iz Mackulja i „Pjevački zbor“ iz Tinjana. Pjevačko društvo „Zrinjski“ pjevali će kod te zabave najkrašnju slovensku pjesmu: Försterovu „Ljubico“.

Is Opatije pišu nam, da je tamožnje dobrovoljno vatrogasno društvo obdržavalo dne 8. t. mj. svoju godišnju glavnu skupštinu, na kojoj bijaše ponovo izabran zapovjednikom gosp. Fr. Doberlet, a zamjenikom mu g. Fenzl, tajnikom g. Hartman, blagajnikom g. Bectolda.

Is Kastva pišu nam: Dne 30. junija o. g. oživotvorila se je davna potreba i želja Kastav-grada. Tek taj dan naime konstituiralo se ovdje pjevačko i tamburaško društvo „Istarska Vila“, akoprem su jur. prošloga mesopusta stupili njezini pjevači na javnost kod naših čitaončkih zabava i uvijek su si osvjetalili lice.

Skupština se držala u „Narodnom Domu“ pod predsjedništvom g. Munića Vjekoslava, u prisutnosti mnozine izvršujućih i podupirajućih članova, te odaslanstva pjev. i tamburaškog društva „Sloga“ iz Zamera.

Predsjednikom bio je izabra naš obće obljubljeni obć. glavar g. Mirko Jelusić, podpredsjednikom naš vrlii gosp. Frane Dukić trgovac, tajnikom gosp. Jurinčić, V., blagajnikom g. Grosman E. i odborasi g. Rubesa V. i Jurina E. u obranbenički sud bijahu pak izabrana gg. Šepić M., Šinčić I. Žic N. a zamjenici: Jelusić Lj. i Dukić I.

Kako vidimo, društvo je u dobrim rukah, pak ako bude prave volje i sloge moći će liepo napredovati. Do sada broji 19 izvršujućih i 37 podupirajućih članova. Izgleda je, da će pristupiti i više podupirajućih članova, al čekati je samo, dok se društvo učvrsti i pokaže dobre volje i mara.

Mi želimo ovom prilikom „Istarskoj Vili“, da nas čim dulje zabavlja i razveseljuje svojim vilinjmijim zvukovi i da njezina uprava nikada nesmetne s uma uzvišeno poslanstvo, koje njoj valja u ovoj prostranoj obćini vršiti.

Gospodarske:

Kako će najbolje sačuvati svježe voće i Mnogo je načina poznato, kako se sačuva voće, ali za svako voće, nevriedi svaki način. U jednom francuskom stručnom listu čitamo, da se drži voće izvrsno do podpune svoje zreloste, ako se zamota u fini svileni papir. Ono zadržati svoju friškoću posvema i vrlo liepo, izgleda. U struževini drva drže se kruške dobro, ali što se dobro teče, zaostaju za onimi u svilenom papiru. U jeđmenoj slamni ne dobije voće mrlje, niti prima na se neugodan tek, ali gubi svoju friškoću i nepodpunije dozrije od voća prije spomenutih dviju vrsti čuvanja. U otavi voće lako gnjilli, dobije mrlje i prima na se jaki miris od siena. Piljevina je slabo prikladna za čuvanje. U pljevi se voće drži, ali se u brzo umekša i dobije često tek po pljesni. To se isto događaju, ako se voće čuva u suhom lišću. Voće, koje na polica prosto stoji, vrlo se dobro drži, ali brzo povehne. Voće ukopano u subi, fini piesak uzdrži se vrlo dobro i ne dozrieva prebrzo. Ovo se čuvanje preporuča, ako kanimo voće za dugo sačuvati. Ali je najbolje u tom slučaju, da se voće prije ukopanja u piesak omota svilenim papirom.

Restauracija
ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje preporuča se p. n. obćinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obećajući uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i krepka vina. Dobiju se također desertna vina, likeri i slašćice.

Društva sv. Cirila i Metoda za Istru
Podružnica Pala.

Pozivaju se rodoljubi u Puli, da pribave koliko koji može izvanrednog dara, a članovi da plate članarinu, čim prije, jer imamo novih troškova za školu.

Prinose i članarinu prima tiskarna Krmptičić dr., Istarska posujilnica i blagajnik podružnice P. Ženđerović u pisarni podpisanoga.

Pula, 1. jula 1901.
Dr. M. Laginja,
navnatelj podružnice.

Filijalka
C. kr. priv. austr. kreditnoga zavoda
za trgovinu i obrt u Trstu

prima:
Uplate u krunama
sa predobjavom od 4 dana po 2 1/2 %
U pisanim na ime sa predob. od 4 dana po 2 1/2 %
U napoleoni na pisma sa predob. od 30 d. po 2 1/2 %
Okružni odisi u krunama
raspoloživ smjesta, 2 1/2 % na svaku svotu.
Krone i napoleoni u tekucem računu.
Uvjeti se skladaju prigodice već prema roku predobjave.

Izdaje doznačnice za Beč, Bodimpeštu, Brno, Karlove varj, Rieki, Lavov, Prag, Reichenberg, Tropolav, kao također za Zagreb, Arač, Bilitz, Gablonz, Gradač, Sibinj, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saks i Solnograd bez troška.
Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vrijednostnih papira.
Prima uplate odrezaka, izvucenih vrijednostih kano i uplate svake vrsti.
Daje predumove na Warrants i vrijednosti uz najumjerenije uvjete. Predumove otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgovce po vrlo umjerenim uvjetih.
Kreditna pisma izdaje za kojigod trg.

Uložci u pohranu.
Primaju se u pohranu vrijednostni papiri, zlatni i srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu doznati obrativ se na blagajne zavoda.

Mjenbene naputnice.
Blagajne zavoda izplaćuju mjenbene naputnice talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama po danjem tečaju.
Trst, 1. kolovoza, 1900.

Za svakoga važno!

1 Anker Rem. žepni sat iz nikela (na želju posrebrnjen) sa krasno graviranim poklopcem, točno udešen sa 3 god. jamstvom i tok.
1 ukusna iz goldina ili nikela oklopa veržica sa privjeskom. Pariski sustav.
1 lila za vratulicu iz goldina sa imit. briljanti.
1 par pozlaćenih pucaeta za ošve. Znak „Garantia“.
1 goldin-opremak pucaeta za kosulju i vratulice, sastojeci se od 5 komada.
1 par nasitica iz čistog srebra, službeno pucaetanih.
1 goldin-prsten sa ukus. kamenom.
1 maljšano žepno otečudice u toku.
Ovih četrnaest vrijednostnih i krasnih predmeta skupa sa anker. rem. satom samo za for. 295 uz pouzdoce III poslav unspried novac, siljo tvrdka.
BRACA HURVIZ
Irozna kuć, Krakov, Strážem 17 (Austr.)
Što nije u volju, prima se natrag u roku od 8 dana a novac se povraća, to je time izključena za kupca svaka pogibelj.
Negate ilustrirani Popis savokrastih dragocinskih predmeta siljo se bavava i prosto pošte. Primaju se preprodavati i agenti.

Obznanila!
Podpisano daje na znanje, da „Delavska škola“ u Kastvu zaključuje školsku godinu 1900—01. dne 13. ovoga mjeseca. Risorske radnje učenika biti će izložene u školskoj dvorani nedjelju dne 14. i sliedeće nedjelje dne 21. ovoga mjeseca.
Buduća školska godina počima dne 16. septembra, dotim će biti upisivanje učenika dne 14. i 15. septembra.
Ravn. „Delavske škole“
Kastav dne 8. julija 1901.
M. Šepić.

OBJAVA.
Br. 3052/por. od.

Uslied naredbe c. kr. financijalnog ministarstva, izdane u smislu § 17. izbornog propisa (prilog D pravila ovršbe I. članka zakona direktnih osobnih poreza od 25. oktobra 1896. l. d. z. br. 220, sadržane u l. d. z. br. 35 od god. 1897.) donasa se na obće znanje, da će se vršiti izbori komisija za porez od tečevine glede članova i zamjenika, koji su izstupili u smislu § 22. od 2. pomenutog zakona kako sledi:

A. Neposredni izbori.

1. Poreznici II. razreda kotara trgovačke komore Rovinj biraju dne 31. julija 1901 od 10 do 12 sati prije podne u zgradi trgovačke komore u Rovinju jednoga člana i jednoga zamjenika.
2. Oni III. razreda kotara taksacije „grad Pala“ dne 24. julija 1901 od 9 do 12 sati u školi Piazza Alghieri u Puli jednog člana i jednog zamjenika.
3. Oni IV. razreda kotara taksacije „grad Pala“ dne 27. julija 1901 od 9 do 12 sati u školi Piazza Alghieri u Puli jednog člana i jednog zamjenika.

B. Posredni izbori.

1. Poreznici III. razreda izbornog i poreznog kotara Pula (okolica) biraju dne 22. julija 1901 od 9 do 12 sati prije podne u financijalnoj zgradi (Corsia Francesco Giuseppe br. 10) u Puli jednog biranog birača.
2. Oni III. razreda izbornog i poreznog kotara Vodnjan biraju dne 25. julija 1901 od 4 do 6 sati poslje podne u obćinskoj dvorani u Vodnjanu jednog biranog birača.
3. Oni III. razreda izbornog i poreznog kotara Rovinj biraju dne 29. julija 1901 od 9 do 11 sati prije podne u obćinskoj dvorani u Rovinju dva birana birača.
4. Birani birači III. razreda u kotaru taksacije „politički kotar puljska okolica sa gradom Rovinj“ biraju pako dne 8. augusta 1901 od 9 do 11 sati prije podne u financijalnoj zgradi (Corsia Francesco Giuseppe br. 10) u Puli jednog člana komisije i jednog zamjenika.
5. Poreznici IV. razreda u izbornom i poreznom kotaru Pula (okolica) biraju dne 23. julija 1901 od 9 do 12 sati prije podne u financijalnoj zgradi (Corsia Francesco Giuseppe br. 10) u Puli 10 biranih birača.
6. Oni IV. razreda u izbornom i poreznom kotaru Vodnjan biraju dne 26. julija 1901 od 9 do 12 sati prije podne u obćinskoj dvorani u Vodnjanu 11 biranih birača.
7. Oni IV. razreda u izbornom i poreznom kotaru Rovinj biraju dne 30. julija 1901 od 9 do 12 sati prije podne u obćinskoj dvorani u Rovinju 19 biranih birača.
8. Birani birači IV. razreda u kotaru taksacije „politički kotar puljska okolica sa gradom Rovinj“ biraju pako dne 9. augusta 1901 od 9 do 11 sati prije podne u financijalnoj zgradi (Corsia Francesco Giuseppe br. 10) u Puli jednog člana komisije i jednog zamjenika.

Pravo biranja imajuće osobe, uvršćene u razrede poreza i njihovi zamjenici, kao i zastupnici obćina i obrtničkih združaga mogu razviditi biračke listine pojedinih razreda poreza od tečevine i također prepisati iste, a to samo u uredu poreznog odjela toga c. kr. kotarskoga poglavarstva.

Od c. k. kotarskog poglavarstva
U PULI, 7. julija 1901.